Iуэху зэхуэмыдэхэмкIэ гъэнщIа гъащIэ телъыджэ

Къэрал, лъэпкъ лэжьакIуэ цIэрыIуэ
Къанокъуэ Арсен илъэс 65-рэ ирокъу

Урысей Федерацэм и Федеральнэ Зэхуэсым ФедерацэмкIэ и Советым Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм къыбгъэдэкIыу сенатору щыIэ, ФедерацэмкIэ Советым Хамэ къэрал IуэхухэмкIэ и комитетым и Iэтащхьэм и къуэдзэ, 2005 – 2013 гъэхэм КъБР-м и Президенту щыта, ЩIэныгъэхэмкIэ Дунейпсо Адыгэ Академием и тхьэмадэ Къанокъуэ Арсен Башир и къуэм, и цIэм и мызакъуэу, и щхьэкIи и IуэхущIафэкIи къацIыхуну хунэсащ езыр къыщалъхуа хэкуми къэрал псоми. Абы и гугъу щытщIкIэ ди нэгу къыщIэувэжыр адэжь щIыналъэм папщIэ зэфIигъэкIа Iуэху дахэхэрщ, КъБР-м и унафэщIу лэжьэху дэтлъэгъуа Iэзагъымрэ жумартагъымрэщ. Ар ди лъахэм и зыужьыныгъэм куэд хэзылъхьа, ноби хэзылъхьэ политик цIэрыIуэу Къэбэрдей-Балъкъэрым и тхыдэм хэуващ жыпIэмэ, ущыуэнукъым.

Адыгэ щIалэр 1957 гъэм Шытхьэлэ къуажэм къыщалъхуащ. Курыт школ нэужьым Плехановым и цIэр зэрихьэу Москва дэт институтым и сату-экономикэ факультетыр къиухащ. Сатум епха Iуэху куэд зэригъэкIуэкIащ, КъБР-м и лIыкIуэу УФ-м и Президентым деж щыIэм и къуэдзэу щытащ.

2003 гъэм и дыгъэгъазэм УФ-м и Къэрал Думэм и депутат мэхъу Къанокъуэр. «Урысей зэкъуэт» политикэ партым и Ипщэ зэзыгъэуIу советым и тхьэмадэм и къуэдзэу, Къэрал Думэм Бюджетымрэ налогхэмкIэ и комитетым и унафэщIым и къуэдзэу, Къэрал Думэм Кавказ Ищхъэрэ IуэхухэмкIэ и гупым хэту IуэхуфI куэд зэфIигъэкIащ иджыри зэфIех. Абы нэмыщI КъуэкIыпIэ Гъунэгъум хыхьэ къэралхэм я Парламентхэмрэ ФедерацэмкIэ Советымрэ я зэдэлэжьэныгъэр къызэщIэгъэуIуэныр и пщэ дэлъщ, Урысей-Эмират зэдэлэжьэкIэмкIэ советым и тхьэмадэщ.

2005 гъэм фокIадэм и 27-м Урысей Федерацэм и Президент Путин Владимир къигъэлъагъуэри, Къанокъуэ Арсен КъБР-м и Iэтащхьэу хахащ. Илъэситху нэужьым, ар етIуанэу хахыжри, а къулыкъум тетащ 2013 гъэм дыгъэгъазэм и 6 пщIондэ. Махуэ 19 нэужьым ар сенатору ягъэкIуащ Федеральнэ Зэхуэсым ФедерацэмкIэ и Советым.

Арсен псапэ зыпылъу иригъэкIуэкI IуэхухэмкIэ, мылъкукIэ цIыхухэм зэрызащIигъакъуэмкIэ, щэнхабзэ зэхыхьэ инхэр къызэгъэпэщыным и мылъку зэрыхилъхьэмкIэ Къэбэрдей-Балъкъэрым фIыуэ къыщацIыхуат лэжьэну къэмыкIуэж щIыкIи. Иджырей гупсысэкIэ зиIэ, зыхуигъэувыж къалэнхэр зэрызригъэхъулIэн Iэмалхэр къэзыгъуэтыф политик къызэрымыкIуэм а IэнатIэм зэрыпэрыта илъэсибгъум къриубыдэу ди лъахэм исхэм я деж пщIэшхуэ къыщилэжьащ, и Iулыджым лъагэу зиIэтащ, и зэфIэкIыр къэрал псом къыщалъытащ. Урысейм ис эксперт-политолог куэдым жаIэрт Къанокъуэ Арсен КъБР-м и Iэтащхьэу щIагъэувар экономист-Iуэхузехьэ лъэщу, абы и лъэныкъуэкIэ зэфIэкI къызэрымыкIуэ бгъэдэлъу зэрыщытыр арауэ. Пэж дыдэуи, абы щыхьэт техъуащ Къанокъуэм УФ-м и хэгъэгу нэхъ къыкIэрыхухэм ящыщыр илъэс зыбжанэм къриубыдэу Кавказ Ищхъэрэ федеральнэ щIыналъэм экономикэ и лъэныкъуэкIэ пашэ зэрыщищIар. КъБР-м и УнафэщIу щагъэува махуэм щегъэжьауэ ар иужь ихьащ щIыналъэм и эко-

номикэм зегъэужьыным, инвестицэхэмрэ иджырей технологиехэмрэ къигъэсэбэпкIэрэ, туризмэм зегъэубгъуным, мэкъумэш IэнатIэмрэ промышленностымрэ егъэфIэкIуэным.

Ахэр зригъэхъулIэфын папщIэ абы иIэт зыхуей псори - зэфIэкIи, щIэныгъи, къэухь лъаги, жыджэрагъи. Къанокъуэ Арсен экономикэ щIэныгъэхэм я докторщ, Экономикэ щIэныгъэхэмрэ хьэрычэтыщIэ IуэхухэмкIэ, Естественнэ щIэныгъэхэмкIэ, ЩIэныгъэхэмкIэ Дунейпсо -Адыгэ Академиехэм я академикщ. Къанокъуэм и къалэмыпэм къыщIэкIащ рыночнэ экономикэм и хабзэхэм теухуа монографие, тхыгъэ зыбжанэ.

КъБР-м и Iэтащхьэу зэрылэжьа зэманым къриубыдэу Къанокъуэ Арсенрэ абы и унафэ щIэт гупымрэ куэд къайхъулIащ щIыналъэм и социально-экономикэ щытыкIэр егъэфIэкIуэным епхауэ. Ар и фIыгъэщ жылагъуэм и гъащIэм ехьэлIа Iуэхугъуэхэу гулъытэ нэхъыбэ зыхуэщIыпхъэхэр, хэкум зэрызиужьыну унэтIыныгъэ нэхъыщхьэхэмрэ къэрал властым и органхэм къапэщыт къалэнхэмрэ IупщIу зэхигъэкIыу, япэ игъэщыпхъэхэр игъэнаIуэурэ зи къалэнхэм пщэрылъ ящищIу зэрыщытам.

Къанокъуэ Арсен сыт щыгъуи хеубыдэ политик, экономист нэхъыфIхэм я бжыгъэм, КъБР-м и унафэщIу щытыху хэгъэгу Iэтащхьэхэм хуащI пщIэмрэ ябгъэдэлъ зэфIэкIымрэ зыхуэдизыр къызэрагъэлъагъуэ рейтингми зыбжанэрэ и пашэ мэхъу. Иужьрей илъэсхэм ар Урысей Федерацэм и политик пщIэ нэхъ зыхуащIхэм я бжыгъэм хеубыдэ.

Ахэр гулъытэ къызэрыгуэкIыу зэрыщымытым щыхьэт тохъуэ Къэбэрдей-Балъкъэрым и лIыщхьэу щыщыта лъэхъэнэм иригъэкIуэкIа лэжьыгъэхэм нэрылъагъуу къапэкIуа ефIэкIуэныгъэр. Къапщтэмэ, мэкъумэшхэкI къыщIэгъэкIынымкIэ 2010 гъэм КъБР-р КИФЩI-м пашэ щохъу. Социально-экономикэм хуищIа хэлъхьэныгъэхэмрэ инвестпроектхэр къызэригъэсэбэпамрэ къапэкIуащ лэжьапIэншэхэм я бжыгъэр нэхъ мащIэ зэрыхъуар, республикэм ику иту щат улахуэм, пенсэхэм зэрыхэхъуар, еджапIэщIэхэр, медицинэ IуэхущIапIэ зыбжанэ къызэрызэIуахар, ди къалэхэм, къуажэхэм я теплъэр зэрефIэкIуар, нэгъуэщI Iуэху дахэ куэди.

Къанокъуэ Арсен и жумартагъыр цIыхубэм ягъэунэхуащ псапэу ищIэмкIэ, махуэшхуэхэр, Iуэху дахэхэр къызэгъэпэщыным и мылъку зэрыхилъхьэмкIэ. Псалъэм къыдэкIуэу жыпIэмэ, абы и жэрдэмкIэ икIи езым и ахъшэкIэ иригъэщIащ Налшык дэт мэжджытыр, КъБР-р езым фIэфIу Урысейм зэрыгухьэрэ илъэс 450-рэ зэрырикъум и щIыхькIэ Фэеплъ аркэр, Кавказ зауэжьым (1763-1864) хэкIуэда адыгэхэм я фэеплъыр, «Синдика» хьэщIэщыр, «Эльбрус» шхапIэр иджырей мардэм изагъэу зэригъэпэщыжащ. ЗэрыжытIагъэххэщи, зызэщIигъэкъуа, зыдэIэпыкъуа цIыхухэм я бжыгъэр къэлъытэгъуейщ.

Къэбэрдей-Балъкъэрым зиужьыным хьэлэлу зэрыхуэлэжьам папщIэ Къанокъуэм къыхуагъэфэщащ къэрал дамыгъэ лъапIэхэр: Зэныбжьэгъугъэм и Орденыр (2007), «Хэкум и ЩIыхь» орденыр, «Хэкум и пащхьэм щиIэ фIыщIэм папщIэ» орденым и IV нагъыщэр (2010), «Мамырыгъэмрэ псапэ зыпылъ Iуэхухэмрэ папщIэ» дыщэ медалыр (2008).

ФедерацэмкIэ Советым Хамэ къэрал IуэхухэмкIэ и къудамэм и Iэтащхьэм и къуэдзэ политик цIэрыIуэр иджыпсту нэхъыбэу зи ужь итыр УФ-м хамэ къэралхэм щиIэ лIыкIуэхэр хэхынырщ, дипломатие, политикэ, экономикэ, сыт хуэдэ унэтIыныгъи къащти, Урысейр адрей къэралхэм зэрадэлэжьапхъэ жыпхъэхэр убзыхунырщ, УФ-мрэ хамэ къэралхэмрэ я зэхуаку дэлъ зэпыщIэныгъэр гъэбыдэнырщ.

Урысей-Эмират зэдэлэжьэкIэмкIэ советыр къапщтэмэ, Къанокъуэ Арсен нэхъыбэу зытелажьэр Урысей Федерацэмрэ Хьэрып Эмират Зэгуэтхэмрэ я сату-экономикэ Iуэхум

ехьэлIа зэдэлэжьэныгъэм зегъэубгъунырщ, хьэрычэтыщIэхэм яхуэзэнырщ, лъэныкъуитIым я дежкIи фейдэ къызыпэкIуэн зэгурыIуэныгъэхэр зэухылIэнырщ. АбыкIэ сэбэп мэхъу урысей хьэрычэт Iуэхухэр Эмиратым щызэтеублэныр, хамэ къэралхэм къикI инвестицэхэр ди къэралым къыхегъэлъхьэныр.

КъБР-м къыбгъэдэкI сенаторым сытым дежи и нэIэ щIэтщ и адэжь хэкум и экономикэм тегъэпсыхьа проектхэр Москва деж щыпхыгъэкIыныр, экономикэ зыужьыныгъэр егъэфIэкIуэныр. ИкIи адыгэлI нэсыр быдэу хущIокъу Къэбэрдей-Балъкъэрым щекIуэкIым федеральнэ къулыкъущIапIэхэр щыгъуазэу щытыным, абы и псэукIэм зиужьын папщIэ дэIэпыкъуэгъу хъуным, федеральнэ, республикэ IуэхущIапIэхэр тыншу зэдэлэжьэным.

Къанокъуэм и Iуэху бгъэдыхьэкIэр адрейхэм къазэрыщхьэщыкIыр сыт жыпIэмэ, гугъуехьхэм я хэкIыпIэхэр нэхъ псынщIэу къызэригъуэтыфырщ, зыхуигъэувыжа къалэнхэр зригъэхъулIэн папщIэ щыIэ Iэмалхэр къэзэригъэсэбэпыфырщ.

Сенатор Къанокъуэ Арсен УФ-м и Президент Путин Владимир и жылагъуэ зэIущIапIэу Налшык дэтым къокIуэ цIыхухэм щаIущIэну, я щхьэ IуэхукIэ зыкъыхуэзыгъазэхэм я гуныкъуэгъуэхэм щIодэIу, а гугъуехьхэр зэфIэхынымкIэ сэбэп мэхъу.

Си щхьэкIэ мызэ-мытIэу сыщIэсащ апхуэдэ зэIущIэхэм икIи лъэIуакIуэ, чэнджэщакIуэ къэкIуахэм ящыщу зыри игъэщIэхъуауэ слъэгъуакъым. Сабий сымаджэ зиIэхэр, псэупIэкIэ гугъу ехьхэр, лэжьапIэншэхэр, бынунагъуэшхуэхэр, хуэмыщIахэр, гуныкъуэгъуэ зыбгъэдэлъхэр къокIуалIэ абы и деж. Сымаджэхэр хамэ къэрал щригъашэ, лэжьапIэншэхэм IэнатIэ къащыхуигъуэт куэдрэщ, къищынэмыщIауэ, езым и мылъкум къыхих ахъшэкIэ зи Iуэху хуэмыкIуэм, социальнэ IуэхущIапIэхэм, литературэм, гъуазджэм теухуа проект зыщIхэм сыт щыгъуи ядоIэпыкъу.

Къанокъуэм и цIэр дуней псом къыщащIэ жыпIэмэ, ущыуэнукъым. АбыкIэ жысIэну сызыхуейр зыщ: дэнэ лъэныкъуэкIэ имыгъэзами, абы щыпсэу ди лъэпкъэгъухэм зэращIэупщIэрщ, зэрахыхьэрщ. Арсен сытым дежи жеIэ хэхэс адыгэхэм пщIэ лей зэрахуищIыр, лIэщIыгъуэрэ ныкъуэрэ хъуауэ хамэм яхэс пэтми, я хабзэр, лъэпкъ щIэинхэр яхъумэжыным, я бзэр зэраIэщIэмыхуным иужь зэритым щхьэкIэ.

Шэрджэсхэр щыпсэу къэрал зыбжанэм лэжьыгъэ IуэхукIэ сыщыIащ, ИнтернеткIэ куэдым сапыщIащи, сыт щыгъуи согъэщIагъуэ дэни Къанокъуэ Арсен и цIэр фIыкIэ зэрыщыжаIэр, ди лъэпкъэгъухэр къызэрыхуэхъуахъуэр. Ар зэпхар КъБР-м и Iэтащхьэу зэрыщытам, иджыпсту къэрал къулыкъу зэрызэрихьэм я закъуэкъым. АтIэ езыр хэхэс адыгэхэм щIэх-щIэхыурэ зэрахуеблагъэрщ, дэнэ сыт хуэдэ Iуэху къыщызэрагъэпэщми и мылъку зэрахухилъхьэрщ.

Псалъэм къыдэкIуэу жыпIэмэ, Израилым щыIэ Кфар-Камэ къуажэм Адыгэ музей щолажьэ, къэрал псом исыр екIуалIэу, зыгъэпсэхуакIуэ нэгъуэщI щIыпIэхэм икIауэ кIуэхэри дыхьэрэ зыщаплъыхьу. Абы къэрал зэмылIэужьыгъуэ куэдым щыщ нэгъуэщI лъэпкъхэм къыхэкIахэм къыщащIэ шэрджэсхэр дызищIысыр, лъэпкъым и шыфэлIыфэр, хабзэхэр зыхуэдэр. Адыгэр зэрыс адэжь хэкум къэмысыф куэд щызэблокI абы, ди хъыбар зэи зэхэзымыхахэм яфIэгъэщIэгъуэн Iэджэ къыщащIэ. Мис а псор къилъытэри, ядэIэпыкъуати, Къанокъуэ Арсен и цIэкIэ пэш ящIауэ, адыгэм и тхыдэм, щэнхабзэм, хабзэм теухуа фильмхэр щагъэлъагъуэ.

КъищынэмыщIауэ, Иорданием Адыгэ щэнхабзэмкIэ унэшхуэ щащIырти, абыи и

мылъку хилъхьащ. Сириеми Америкэми щыпсэу ди лъэпкъэгъухэм апхуэдэ гулъытэ яхуищIащ.

А IухущIафэхэрщ хэкупсэ нэсым, щапхъэ зытрах лъэпкъылIым цIыхухэм я арэзыныгъэрэ ехъулIэныгъэрэ къыхуэзыхьыр. Мис ахэр и лъабжьэу, Канадэм щылажьэ Адыгэ Хасэм иригъэкIуэкIа Iуэху дахэм ипкъ иткIэ, «2020 гъэм и ЦIыху» цIэ лъапIэр къыфIащауэ щытащ Къанокъуэм. Хэкум щилэжь IуэхуфIхэм нэмыщI, хэхэс гъащIэр зи натIэ хъуа ди къуэшхэм яхуищI пщIэм къыпэкIуэу ар фIыуэ къыщалъагъу адыгэ зэрыс къэралхэми.

Зи хэкум, лъэпкъым гурэ псэкIэ хуэлажьэ цIыхуу зэрыщытым къыхэкIыу 2018 гъэм ар хахащ ЩIэныгъэхэмкIэ Дунейпсо Адыгэ Академием и тхьэмадэу. ЗанщIэу зи ужь ихьари къызыхэкIа лъэпкъым и щIалэгъуалэм гъуэгу етынырщ, щIэныгъэлIхэм защIэгъэкъуэнырщ, хьэрычэтыщIэхэм я Iуэхухэр ядэIыгъынырщ, лъэпкъ интеллигенцэр лъэ быдэкIэ гъэувынырщ.

Иджыри зы щапхъэ. 2019 гъэм ЩIэныгъэхэмкIэ Дунейпсо Адыгэ Академием и нэIэ щIэту, Къанокъуэм псапащIэ егъэджэныгъэ программэр иублэри, зэпеуэкIэ къыхаха щIалэгъуалэ 30-м нэблагъэ хамэ къэралхэм я еджапIэ нэхъыфIхэм я щIэныгъэм щыхагъэхъуэну игъэкIуащ. ИлъэситIкIэ еджа ди лъэпкъэгъухэм иджы къагъэзэж, я къэухьым зиужьарэ лэжьыгъэм и пIалъэ зрагъэщIауэ. ЕджакIуэ кIуахэм жэуаплыныгъэ ин яхэлъу Iуэхум я ужь итащ, гъэщIэгъуэн куэди ялъагъуну хунэсащ. ЩIалэхэмрэ пщащэхэмрэ здэщыIа къэралхэр къазэрыщыхъуам, зэрырагъэджа щIыкIэм, къадеджахэр зыхуэдэм, я мурадхэмрэ Урысейм къащыпэплъэмрэ инстаграмым щаIэ напэкIуэцIхэм къызэрыщаIуатэм тфIэгъэщIэгъуэну дыкIэлъоплъ.

Мыпхуэдэ Iуэхухэр и щыпэублэкъым Къанокъуэ Арсен. Ар Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Iэтащхьэу щыщытам цIыху 300-м нэблагъэ хамэ къэралхэм щригъэджауэ щытащ икIи илъэгъуащ абы къыпэкIуа сэбэпынагъыр. Иджы ЩIДАА-м и нэIэ щIэту илъэсым цIыху 50 хуэдиз игъэкIуэну зэримурадыр жеIэ. «Япэ зэпеуэм къыхыхьэу зи зэфIэкI зыгъэлъэгъуа адыгэ ныбжьыщIэхэм фIыщIэ яхузощI. Сэ хьэкъ сщыхъуащ: апхуэдиз зэчий, щIэныгъэ зыбгъэдэлъ интеллигент щIалэгъуалэ дыщиIэкIэ, адыгэм къэкIуэн дахэ къыпоплъэ. Дэ абыкIэ дэIэпыкъуэгъу дыхъун хуейщ, IуэхуфIхэр дгъэбагъуэрэ, жэрдэм зиIэхэмрэ жыджэрхэмрэ защIэдгъакъуэу. ПщIэ щIэтту еджакIуэ дгъакIуэхэм къалэн гугъу яхуэдгъэувыркъым. ЕджапIэ нэхъыщхьэ цIэрыIуэхэр къауха нэужь, ахэр дэнэ щылажьэнуи хуитщ, ауэ я бзэр, я хабзэр зыщагъэгъупщэ хъунукъым. Дэнэ щыпсэуми, щылажьэми, я хэкужь къагъэзэжынущ абыхэм, я лъэпкъым къыхуэщхьэпэнущ. Дэ аращ зытетщIыхьыр. ПсынщIащэу зызыхъуэж нобэрей дунейм адыгэхэр декIуу дэбакъуэмэ, ди насыпщ», - жеIэ Къанокъуэм.

А проектым и закъуэкъым Арсен дэIэпыкъуэгъу зэрыхъур. Хэкум исхэр хуабжьу яфIэтелъыджэу хэтщ Къанокъуэм зыбжанэрэ къызэригъэпэща «StartUp 5642» хьэрычэтыщIэ проектым. Хьэрычэт Iуэхум зезыпщытыну хуейуэ Къэбэрдей-Балъкъэрым ис щIалэгъуалэм псапащIэ щIыкIэу Къанокъуэр зэрадэIэпыкъу зэпеуэщ мыр. Ар Iыхьэ зыбжанэу йокIуэкIри, къэпщытакIуэхэм нэхъыфIхэр къыхах. Проектхэм къыщыгъэлъэгъуа Iуэхугъуэхэр экономикэ, техникэ я лъэныкъуэкIэ гъащIэм хыупщэфын хуэдэу щытын хуейщ, хьэрычэт Iуэхум продукцэщIэ е цIыхухэр зыхуэныкъуэ гуэр къыщIигъэкIыу, къызэригъэпэщу щытыныр Iэмал зимыIэщ. Бизнес-планыр и кIэм нэс убзыхупхъэщ,

къыщыгъэлъэгъуа Iуэхутхьэбзэр адрейхэм зэрефIэкIыр, нэгъуэщI хьэрычэтыщIэхэр лъэпощхьэпо къыхуэмыхъуфын хуэдэу зэрыгъэпсар щызэпкърыхауэ зэхэлъхьамэ, къыхах. ТекIуам и Iуэхур къызэрызэригъэпэщынымрэ лажьэу зэрыригъэжьэнымрэ текIуэдэну мылъкур ярет (сом мин 250-м къыщыщIэдзауэ сом мелуаным нэс дэтхэнэми хуэзэу). Апхуэдэу хьэрычэтыщIэ жыджэрхэмрэ зэчиифIэхэмрэ я Iуэхур ядиIыгъыурэ, экономикэ и лъэныкъуэкIэ лъабжьэ быдэ зиIэ проектхэр гъэзэщIэнымкIэ мылъкурэ чэнджэщкIэ ядэIэпыкъуурэ, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и экономикэм зегъэужьынырщ, технологие IэмалыщIэхэр къыщагъэсэбэп, иджырей зэманым декIу хьэрычэтыщIэ Iуэхухэр къызэIухынырщ Къанокъуэ Арсен зи ужь итыр.

Иужьрей илъэситIым къэралыр, дуней псор егъэгулэз пандемием. Сымаджэр куэду, госпиталхэр махуэ къэс къызэIуахыу республикэр бэлыхь щыхэхуа лъэхъэнэми лъэныкъуэкIэ щытакъым ди хэкуэгъу цIэрыIуэр. НэкIуIупхъуэхэр республикэм щызэпэубыдауэ щыщытам, мин бжыгъэкIэ иригъэгуэшащ, медицинэм и лэжьакIуэхэм уз зэрыцIалэр зыпхымыкI фэилъхьэгъуи 150-рэ, респираторхэр къахуищэхуащ. Налшык къалэ дэт «Синдика» хьэщIэщыр хуит яхуищIащ коронавирусым ицIэла сымаджэхэм яхэт медицинэ лэжьакIуэхэм я зыгъэпсэхугъуэ пIалъэр щагъэкIуэну. АдыгэлI жумартым ахъшэшхуэ хилъхьащ а зэманым КъБР-м щыпсэу унагъуэ хуэмыщIахэм, бынунагъуэшхуэхэм, ныбжь зиIэхэм хуагуэша ерыскъыр къызэращэхуа мылъкум. Апхуэдэ дыдэу гъэ къэс егъэгуфIэ Хэку зауэшхуэм и ветеранхэр.

Къанокъуэ Арсен Башир и къуэм и гъащIэр Iуэху зэхуэмыдэхэмкIэ гъэнщIащ, гугъущ ар зи ужь ит псор зы тхыгъэм къибгъэзэгъэну. Къэрал лэжьакIуэ емызэшым и гуащIэмрэ къарумрэ къыщыщIидзэр и унагъуэращ. И гуфIэгъуи и нэщхъеягъуи дигуэшу, диIыгъыу абы къыдогъуэгурыкIуэ и щхьэгъусэ ФатIимэ, псапэу ищIэмкIэ республикэм къыщацIыхуа бзылъхугъэ гуакIуэр. Зэщхьэгъусэхэм я ехъулIэныгъэхэм иригушхуэу бынищ, я лъэр жану щIэзыгъэкI пхъурылъху цIыкIухэр яIэщ. А псори и щыхьэтщ адыгэлI щыпкъэр политик, жылагъуэ лэжьакIуэ щэджащэу зэрыщытым нэмыщIи, и унагъуэ дахэмкIэ зэрыщапхъэм.

НэщIэпыджэ Замирэ,
Адыгэ Республикэм щIыхь зиIэ и журналист,
«Адыгэ псалъэ» газетым и къудамэм и унафэщI